

IDA-tallennuspalvelun esittely

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy

TTA

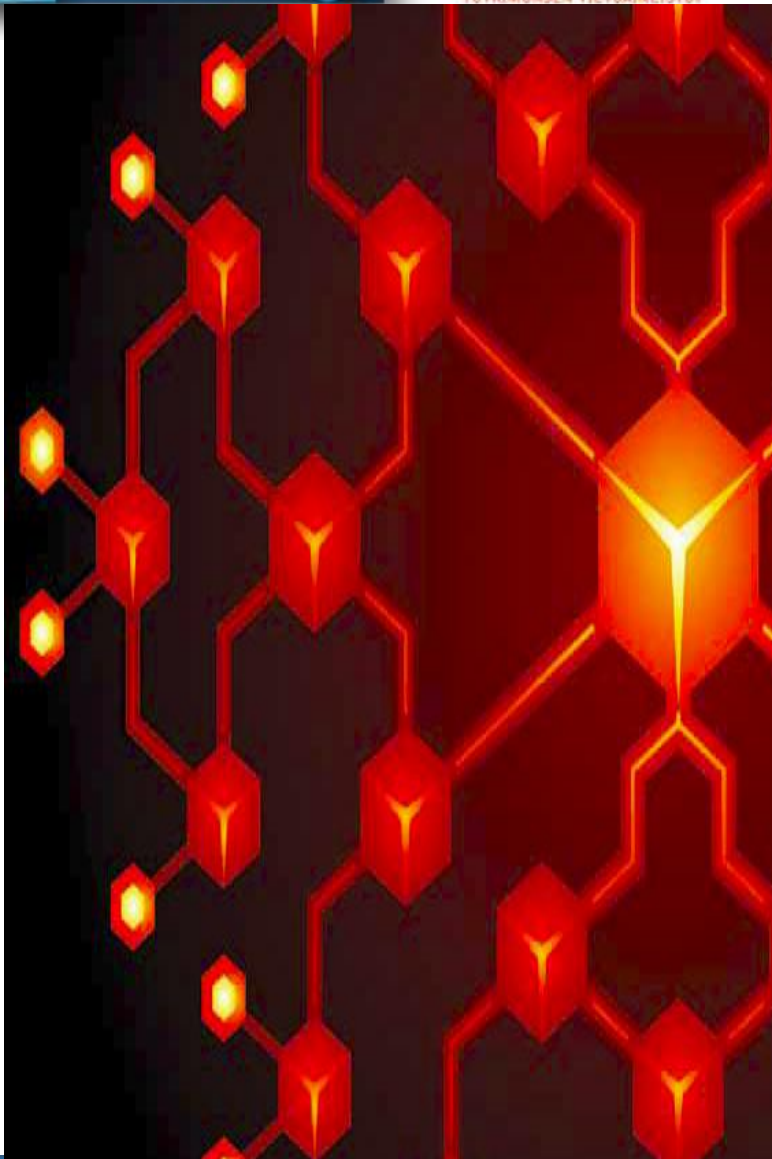
TUTKIMUKSEN TIETOAINIESTOT

TTA

TUTKIMUKSEN TIETOAINIESTOT

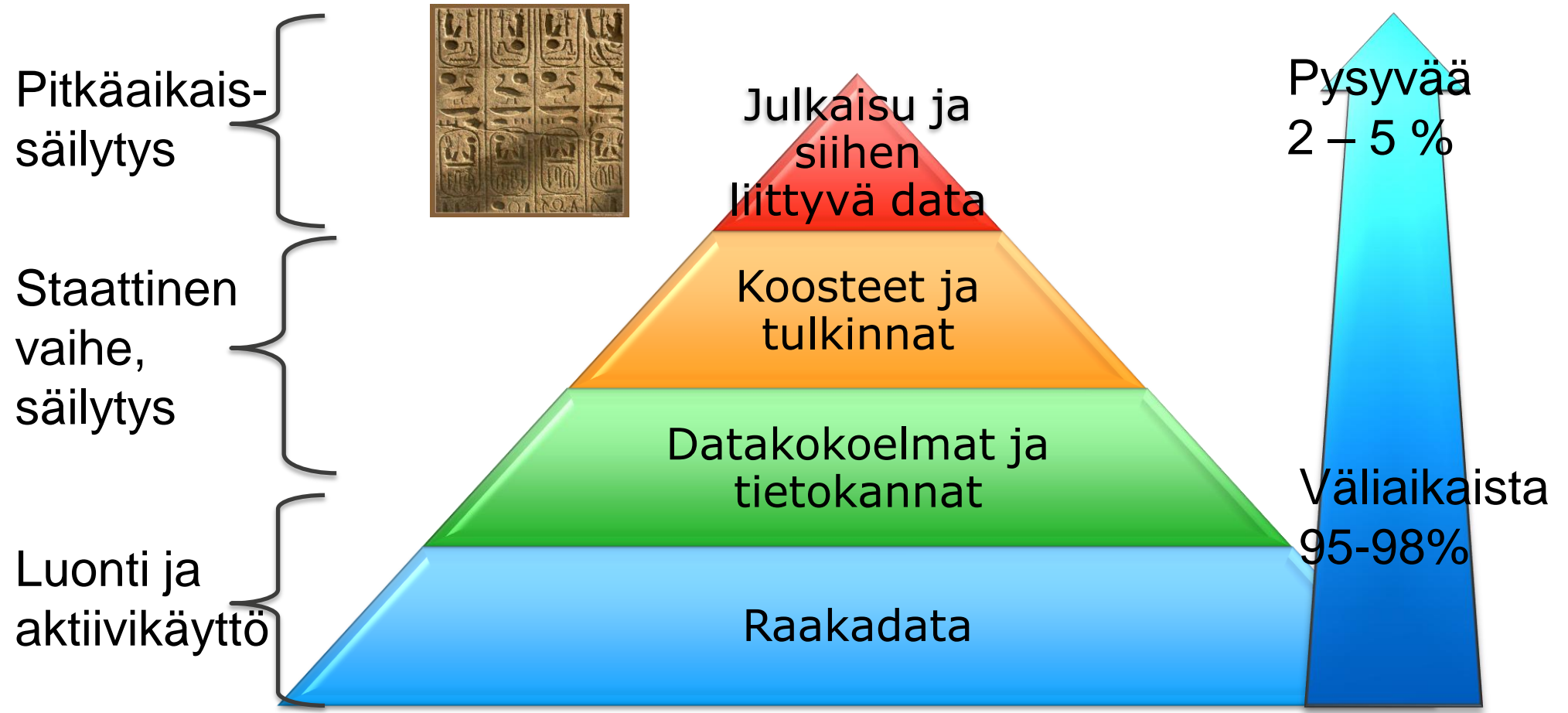
- Opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä hanke
- Hankkeessa rakennetaan
 - Tutkimuksen tietoaaineistojen tallennusratkaisu IDA
 - Yhteinen tietoaaineistokatalogi/ hakupalvelu KATA
- Hankkeessa myös edistetään pitkäaikaistallennusratkaisua yhdessä Kansallisen digitaalisen kirjaston kanssa

TTA-hankkeen tavoitteet

- edistää tietoaaineistojen **kuvausten yhtenäistämistä, säilytystä ja käyttöä**
- tuotetaan tutkimuksen
 - *tietoinfrastruktuurin palvelukokonaisuus ja prosessikartta*
 - *metatietomalli*
 - *tallennuspalvelu **IDA***
 - *yhteinen metatietokatalogi/hakupalvelu **KATA***
 - *yhteisen pitkäaikaissäilytysratkaisun valmistelu **PAS***
- edistää tutkimuksen tietoaaineistojen kansallista ja kansainvälistä **yhteentoimivuutta**

Tutkimuksen tietoaineiston elinkaari

IDA tallennuspalvelu

- Yhteinen tallennuspalvelu tutkimuksen digitaalisten tietoaaineistojen säilyttämiseksi ja uudelleenkäytön lisäämiseksi
- Tietoaaineistojen ja metatiedon turvallinen säilytys
- Datan säilyminen eheänä ja muuttumattomana turvataan kopioiden ja niiden eheyden hallinnalla

IDA:n käyttöönotto

- Avattu käyttöön 20.9.2012
- IDA-palvelussa tarjotaan 2017 loppuun saakka noin 3 petatavun (PT) tallennuskapasiteetin käyttöoikeuksia:
 - Korkeakouluille varattu yhteensä 1 PT
 - Suomen Akatemian projektit yhteensä 1 PT
 - Erityishankkeet, mm. ESFRi 1 PT

Käyttöoikeudet: korkeakoulut

Yliopisto	Osuus	Teratavuina
Aalto-yliopisto	0,12	120
Helsingin yliopisto	0,27	270
Itä-Suomen yliopisto	0,08	80
Jyväskylän yliopisto	0,07	70
Kuvataideakatemia	0	
Lapin yliopisto	0,01	10
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	0,03	30
Oulun yliopisto	0,09	90
Sibelius-Akatemia	0	
Svenska handelshögskolan	0,01	10
Tampereen teknillinen yliopisto	0,06	60
Tampereen yliopisto	0,06	60
Teatterikorkeakoulu	0	
Turun yliopisto	0,14	140
Vaasan yliopisto	0,01	10
Åbo Akademi	0,04	40

Ammattikorkeakouluille varataan 10 TT kiintiö ammattikorkeakoulujen yhteisiin tarpeisiin.

IDA palvelulupaus

IDAan tallennettujen aineistojen säilyvyys taataan vähintään vuoden 2017 loppuun asti, käyttäjille ei kustannuksia

- Palvelu takaa aineistojen säilyvyyden vähintään vuoden 2017 loppuun asti.
- Tähän mennessä selvitetään, jatketaanko tätä säilytystapaa vai luodaanko sen tilalle uusi.
- Palvelun käyttäjän ei tarvitse tässä vaiheessa erikseen huolehtia tietojen siirrosta.
- Palvelu takaa vähintään yhteensä 3 petatavun kapasiteetin palvelussa.
- Aineistoja palveluun siirrettäessä niihin liitetään automaattisesti minimimetatietoja.
- Käyttöosuuksien mukaisesta käytöstä ei tänä aikana koidu käyttäjille kustannuksia.
- Aineistojen omistajat päättävät itse niiden avoimuudesta ja käyttöpolitiikasta.
- Aineistojen omistajuus- ja tekijänoikeusasioiden selvittämistä ennen aineistojen siirtoa palveluun suositellaan voimakkaasti.
- Vuoden 2017 jälkeen aineistojen säilytys vaatii minimimetatietoja laajempia kuvailutietoja.

IDA tallennuspalvelun käyttäjäksi

- Yliopistoilla käyttöoikeusosuudet, päättävät itse miten oikeus jaetaan. Yliopistoilla nyt mahdollisuus myös kasvattaa kiintiötään, lisätietoja ida-lisaosuus@postit.csc.fi.
- Yliopistojen nimeämät IDA-yhteyshenkilöt linkkeinä yliopistojen ja CSC:n välillä.
- Käyttölupalomake www.csc.fi/ida -sivuilta, toimitetaan yhteyshenkilön allekirjoituksella varustettuna CSC:lle.

Korkeakoulujen IDA- yhteyshenkilöt

Aalto-yliopisto: Siiri Sipilä, IT-infrastruktuuripalveluiden asiakkuuspäällikkö,
puh. 050 344 3482, siiri.sipila@aalto.fi

Helsingin yliopisto: Teo Kirkinen, tietotekniikkapäällikkö, puh. 0500-
502808, teo.kirkinen@helsinki.fi

Itä-Suomen yliopisto: Toni Mönkkönen, pääsuunnittelija, puh. 050 551
6080, toni.monkkonen@uef.fi

Jyväskylän yliopisto: Antti Auer, IT-johtaja, puh. 050 376 1200,
antti.auer@jyu.fi

Lapin yliopisto: Arto Vitikka, tietoasiantuntija, puh. 040-5272 436,
arto.vitikka@ulapland.fi

Liisa Hallikainen, informaattikko, puh. 040 758 2590,
liisa.hallikainen@ulapland.fi

Oulun yliopisto: Raine Vakkuri, puh. 02 944 83075, raine.vakkuri@oulu.fi)

Tampereen teknillinen yliopisto: Tapani Lehtilä, puh. 040 849 0208,
tapani.lehtila@tut.fi

Tampereen yliopisto: Juha-Matti Heimonen, Tietoturva-asiantuntija, puh.
050 3569570, juha-matti.heimonen@uta.fi

Turun yliopisto: Eeva Andelmin, järjestelmäsuunnittelija, 02-333 6071,
eeva@utu.fi

Vaasan yliopisto: Ari Hovila, tietohallintopäällikkö, puh. 050 402 3735,
ari.hovila@uwasa.fi

Åbo Akademi: Pia Södergård, Överbibliotekarie, Tel. 02-2154 182/050-
4096651, pia.sodergard@abo.fi

Käyttöoikeudet: Lisäosuus

- ESFRI-hankkeiden sekä Suomen Akatemian rahoituksen hankkeiden keskuudesta ehdotetaan valikoitavaksi tarpeen ja kyvykkyyden mukaan hankkeet, joille voidaan myöntää tasakiintiötä suurempi kiintiö.
- Valikointiin nimitetään vastuutaho.
- Tähän varataan n. 1 PT kapasiteetista.

Lisäosuuden hakeminen

- Lisäkäyttöoikeushakemus ohjeineen löytyy verkosta: www.csc.fi/ida, esittelysivun lopusta.
- seuraava haku syksyllä 2013.
- Hyväksytyjen hakemusten perustiedot ovat julkisia – hakemukseen liitettävä julkinen abstrakti.

Lisäosuuden myöntäminen ensimmäisessä haussa joulukuussa 2012

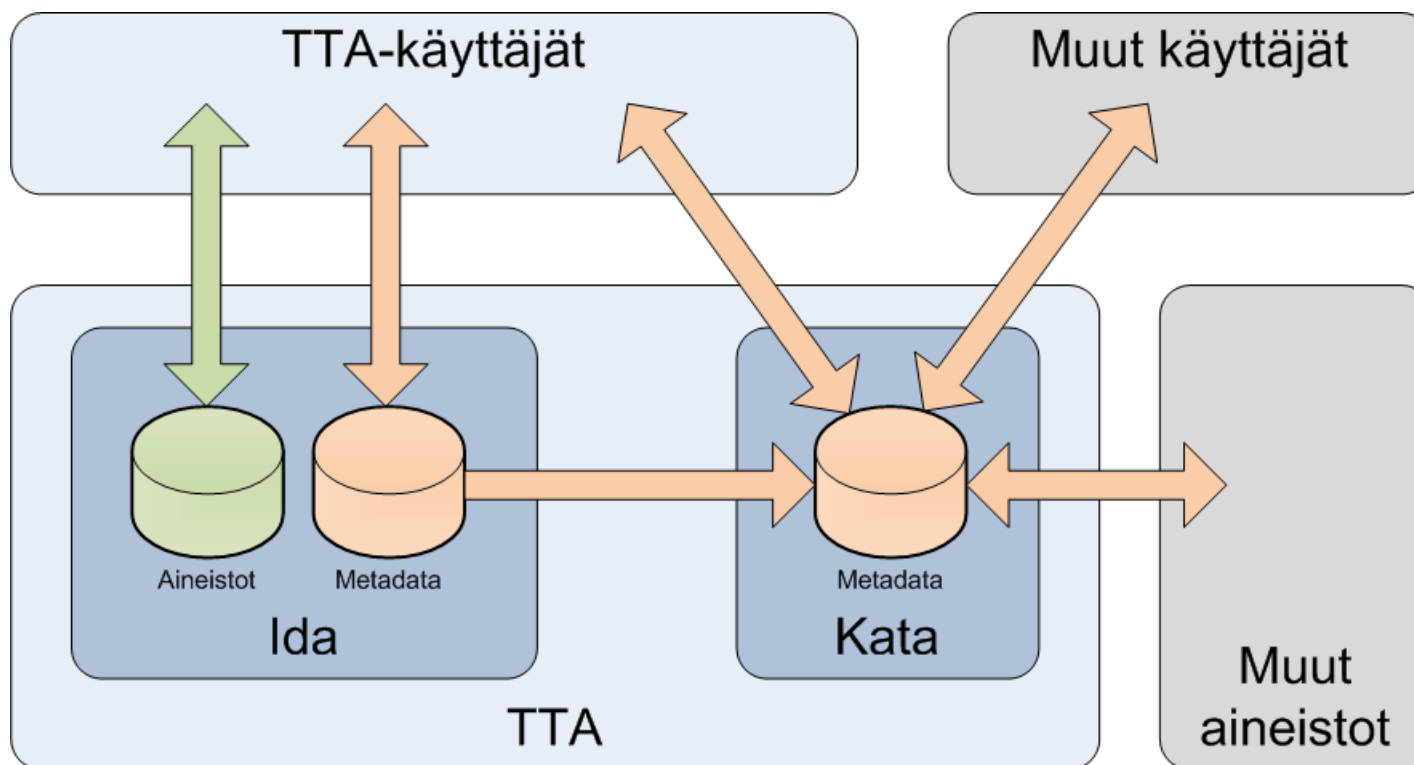
- Samuli Ripatti, Group Ripatti/FIMM Human Genomics, myönnettiin 100 TB.
- Prof. Ari Visan tutkimusryhmä, Signaalikäsittelyn laitos, TTY-säätiö, myönnettiin 100 TB.

TTA-hankkeen piiriin kuuluvat tietoaaineistot

- Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen (akatemiahankeet, huippuyksiköt, tutkimusohjelmat) sekä tutkimusympäristörahoituksen (tutkimusinfrastruktuurit) projektien tuottamat tietoaaineistot
 - Alussa 1 PT tallennuskapasiteetti
- Soveltuvin osien korkeakoulujen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tuottamat aineistot
 - Alussa yhteensä 1 PT tallennuskapasiteetti
- Erillisrahoitetut ESFRI-hankeet (esim. BBMRI, CLARIN)
- Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston aineistot
- Soveltuvin osin säätiöiden ja SHOK-yhteistyön piirissä olevat aineistot

IDA-KATA

KATA aineistokatalogi

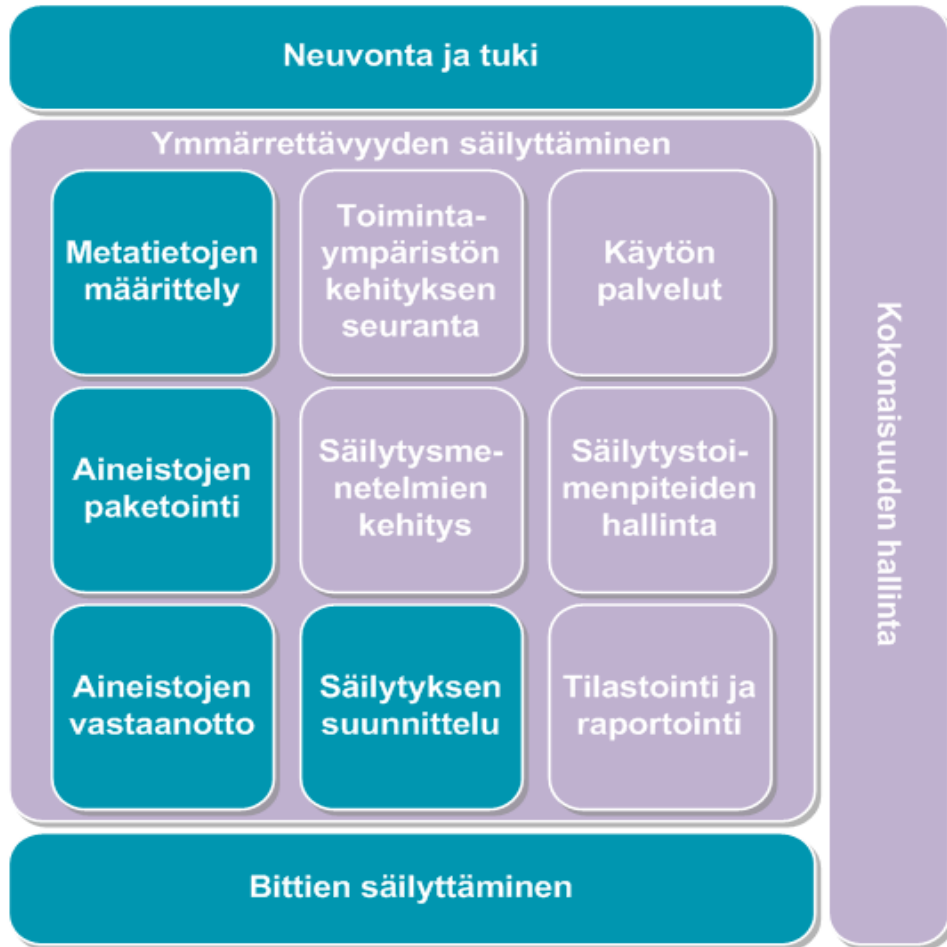
- helpottaa tutkimuskäyttöön saatavilla olevien **aineistojen löytämistä**
- tuottaa tietoa aineistojen olemassaolosta **rahoittajille**
- mahdollistaa **yhtenäisen käyttöehto- ja käyttöoikeuskulttuurin** luomisen (omistajuus- ja hyödyntämisoikeustiedot aineistokatalogiin)
- mahdollistaa **meriitin syntymisen** tutkijalle
- auttaa tunnistamaan ja löytämään tietoaineistoja **pitkäaikaissäilytykseen**
- Edellyttää hankkeilta sitoutumista sovittaviin periaatteisiin (kuvailu, avoimuus)

Tutkimustiedon pitkäaikaissäilytys

- Tutkimustiedon **kumuloituminen** on tutkimuksen ja tutkimusorganisaatioiden toiminnan ydin
 - Nykyisin ei ole käytössä hallittua ja toimivaa tapaa huolehtia digitaalisesta tiedosta pitkällä aikavälillä
- Digitaalisten aineistojen pitkäaikaissäilytys tarkoittaa digitaalisen informaation **luotettavaa säilyttämistä kymmenien tai jopa satojen vuosien ajan**
 - Laitteet, ohjelmistot ja tiedostomuodot vanhenevat, mutta tästä huolimatta informaation täytyy säilyä ymmärrettävänä.
- Tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytyksessä tehdään tiivistä **yhteistyötä** Kansallisen Digitaalisen Kirjaston (KDK) kanssa

Kolme aineistoluokkaa

1. Tärkeät säilytettävät aineistot
 - Välttämättömiä organisaation toiminnan jatkuvuudelle
 - Liittyy korkea uudelleen käytön potentiaali
 - Ei liity merkittäviä käyttörajoituksia
2. Mahdollisesti säilytettävät aineistot
 - organisaation tehtävään keskeisesti liittyvät aineistot
 - Liittyy uudelleen käytön potentiaalia
 - Sallitaan jonkin verran käyttörajoituksia
3. Muut organisaation aineistot

PAS-ratkaisun valmistelu 2012 - 2013

Edetään
toteuttamissuunnitelmassa
ehdotetuissa vaiheissa

Vaihe 1: 2011-2013

PAS-ratkaisun valmistelu

Vaihe 2: 2014-2015

PAS-ratkaisun toteuttaminen

 Vaihe I:
PAS-ratkaisun
valmistelu

 Vaihe II:
PAS-ratkaisun
toteuttaminen

IDA Tutkijan käyttöliittymässä

← → S + csc.fi <https://sui.csc.fi/group/sui/my-files>

CSC – IT Center for Science

Scientist's User Interface

[Home](#)

[Services](#)

[Contact](#)

[SUI](#)

[Services](#)

My Files

My Files

<https://sui.csc.fi/my-files/ida/ida/jdoe/test>

My Places

▶ hippu

▶ louhi

▶ vuori

▼ ida

▼ ida

▼ jdoe

▼ test

4GB

application/octet-stream

3.73 GB

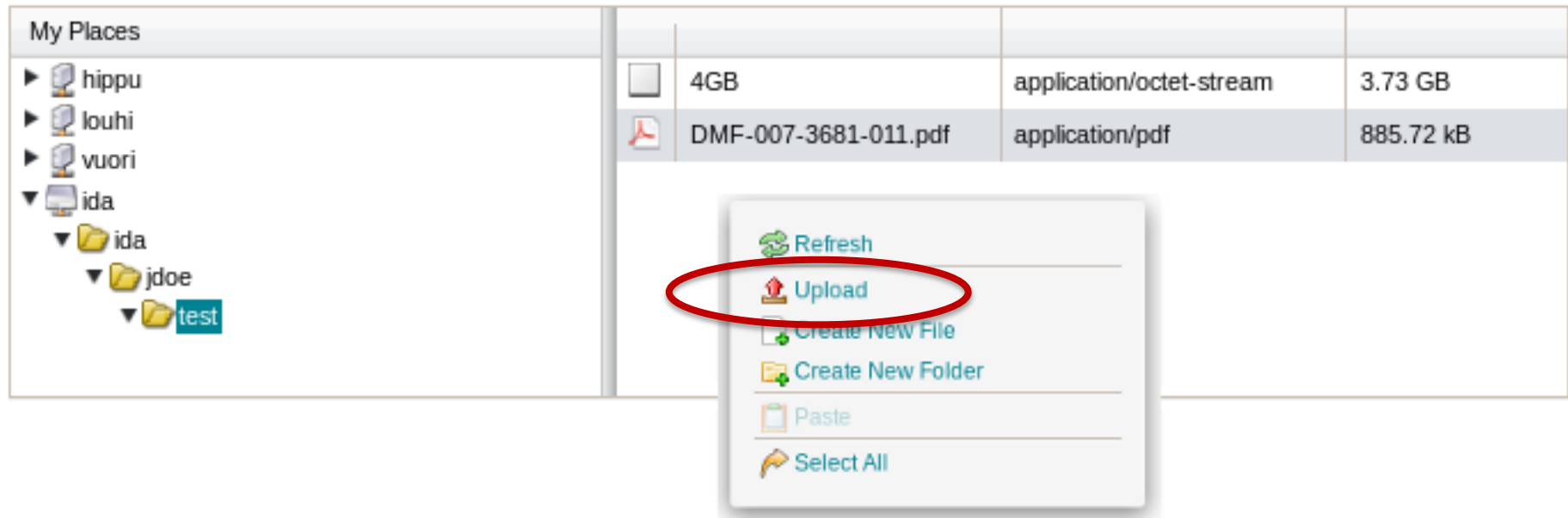

DMF-007-3681-011.pdf

application/pdf

885.72 kB

IDA-esimerkki, selainkäyttö

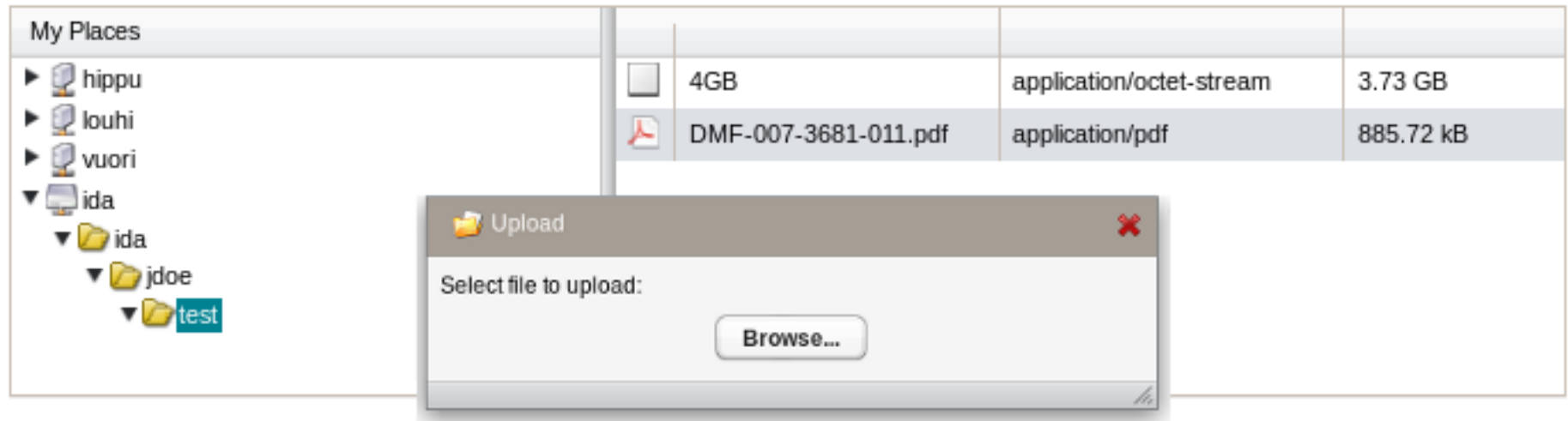

The screenshot shows a web-based file manager interface. On the left, a 'My Places' sidebar lists folders: hippu, louhi, vuori, and ida. The 'ida' folder is expanded to show sub-folders: ida, jdoe, and test. The main area displays a file list with columns for checkboxes, file names, MIME types, and sizes. A context menu is open over the file list, with the 'Upload' option circled in red.

File Name	MIME Type	Size
4GB	application/octet-stream	3.73 GB
DMF-007-3681-011.pdf	application/pdf	885.72 kB

- Refresh
- Upload**
- Create New File
- Create New Folder
- Paste
- Select All

IDA-esimerkki, selainkäyttö

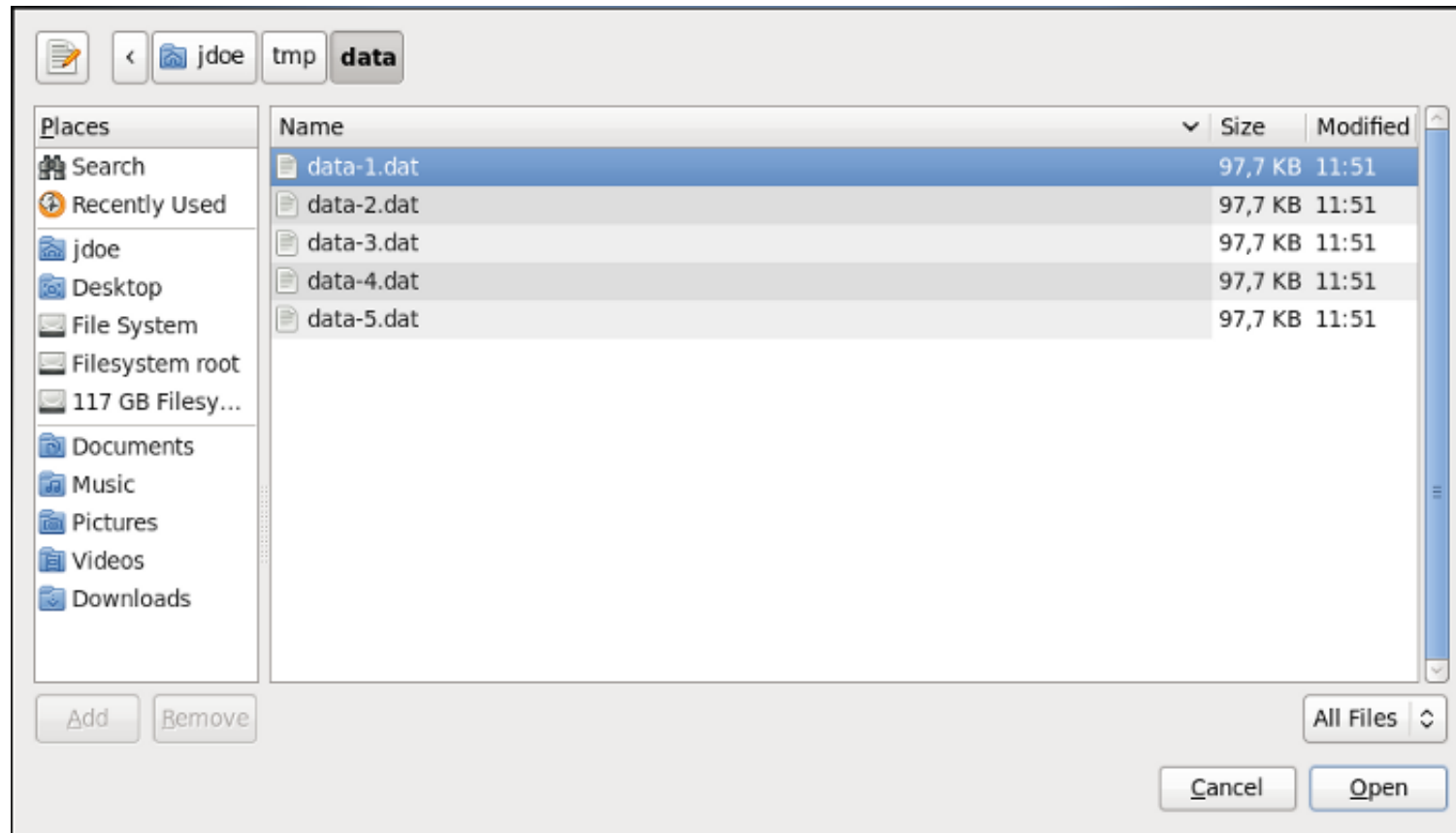

The screenshot shows a web interface with a file list and an upload dialog. The file list contains two entries:

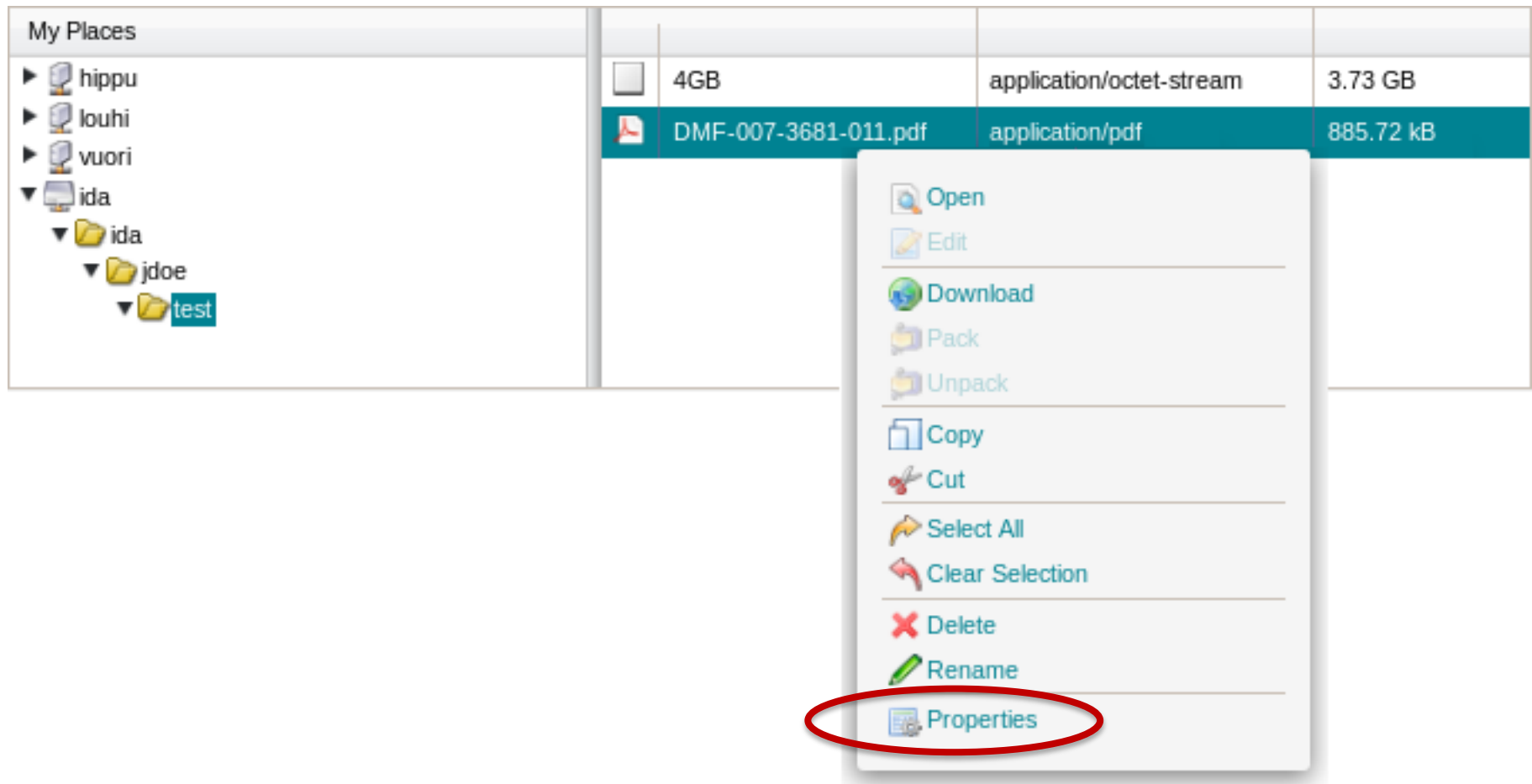
File Name	Size	Content Type	Actual Size
4GB	4GB	application/octet-stream	3.73 GB
DMF-007-3681-011.pdf	885.72 kB	application/pdf	885.72 kB

The upload dialog is titled "Upload" and contains the text "Select file to upload:" and a "Browse..." button.

IDA-esimerkki, selainkäyttö

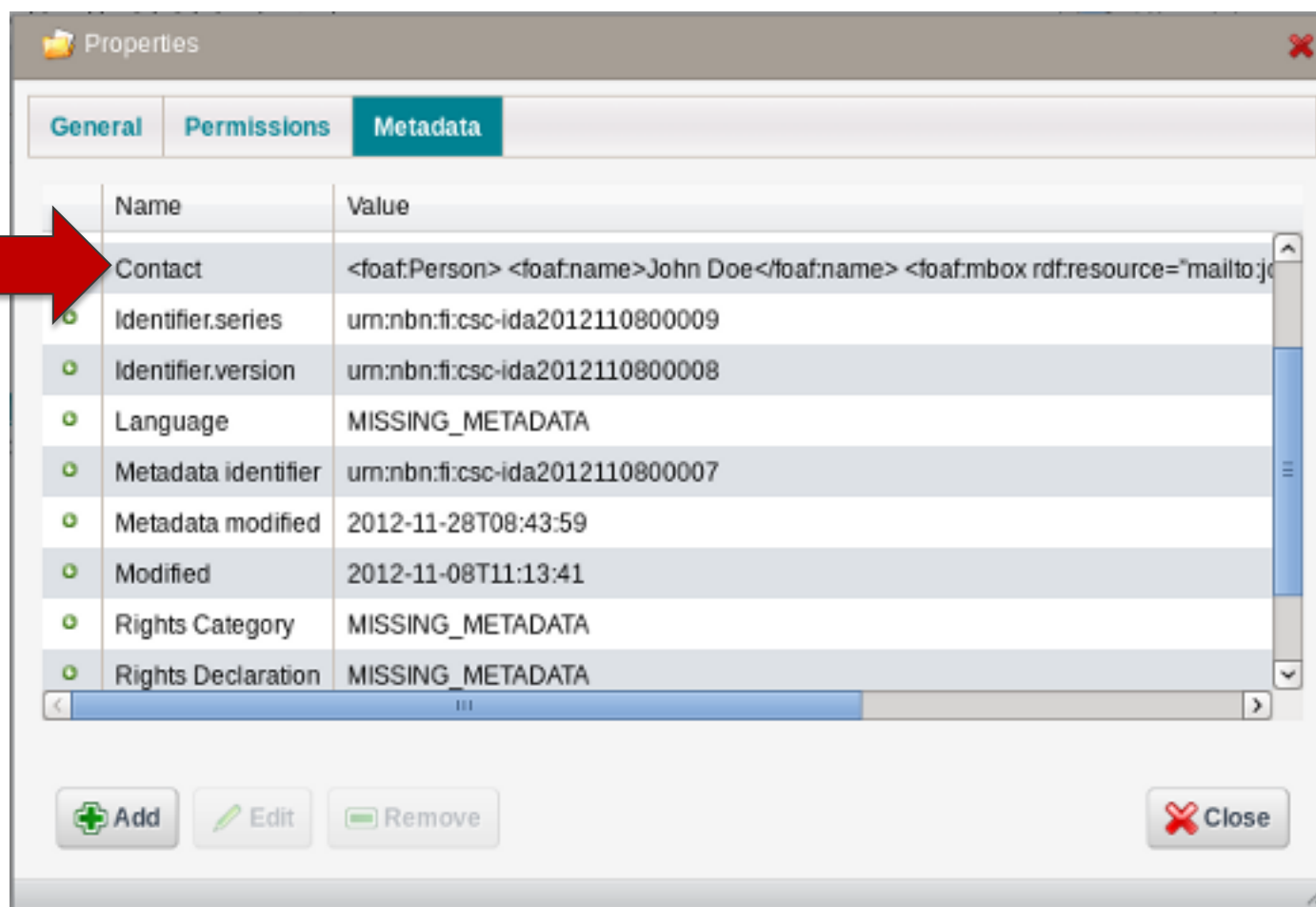
IDA-esimerkki, selainkäyttö

The screenshot shows a file browser interface. On the left, under 'My Places', there is a folder tree: hippu, louhi, vuori, ida, and a sub-folder 'ida' containing 'jdoe' and 'test'. The main area shows a file list with columns for checkboxes, file names, MIME types, and sizes. The file 'DMF-007-3681-011.pdf' is selected. A context menu is open over this file, listing actions: Open, Edit, Download, Pack, Unpack, Copy, Cut, Select All, Clear Selection, Delete, Rename, and Properties. The 'Properties' option is circled in red.

File Name	MIME Type	Size
4GB	application/octet-stream	3.73 GB
DMF-007-3681-011.pdf	application/pdf	885.72 kB

IDA-esimerkki, selainkäyttö

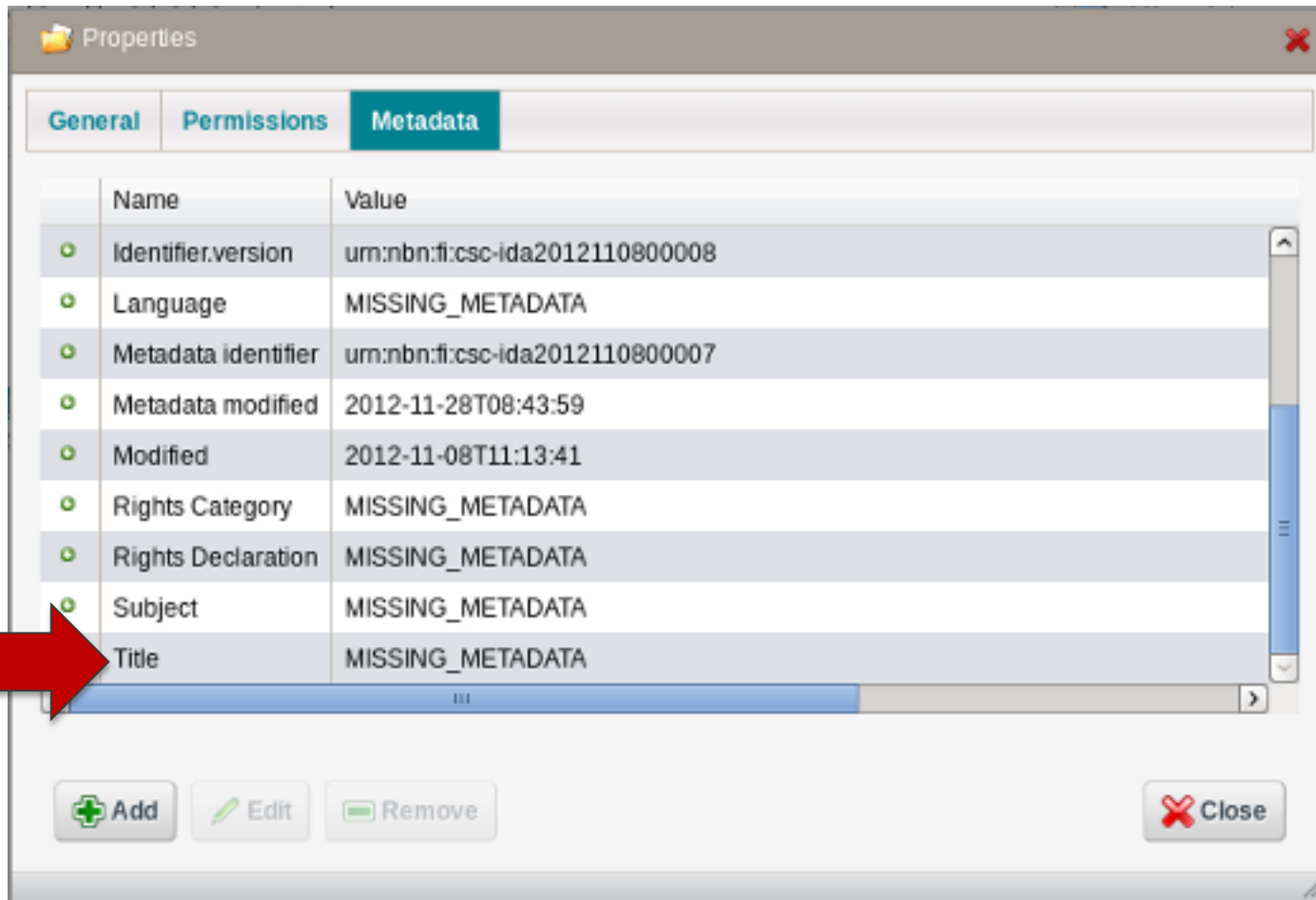

The screenshot shows a 'Properties' dialog box with the 'Metadata' tab selected. A red arrow points to the 'Contact' row in the metadata table.

Name	Value
Contact	<foaf:Person> <foaf:name>John Doe</foaf:name> <foaf:mbox rdf:resource="mailto:jo...
Identifier.series	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800009
Identifier.version	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800008
Language	MISSING_METADATA
Metadata identifier	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800007
Metadata modified	2012-11-28T08:43:59
Modified	2012-11-08T11:13:41
Rights Category	MISSING_METADATA
Rights Declaration	MISSING_METADATA

Buttons at the bottom: Add, Edit, Remove, Close.

IDA-esimerkki, selainkäyttö

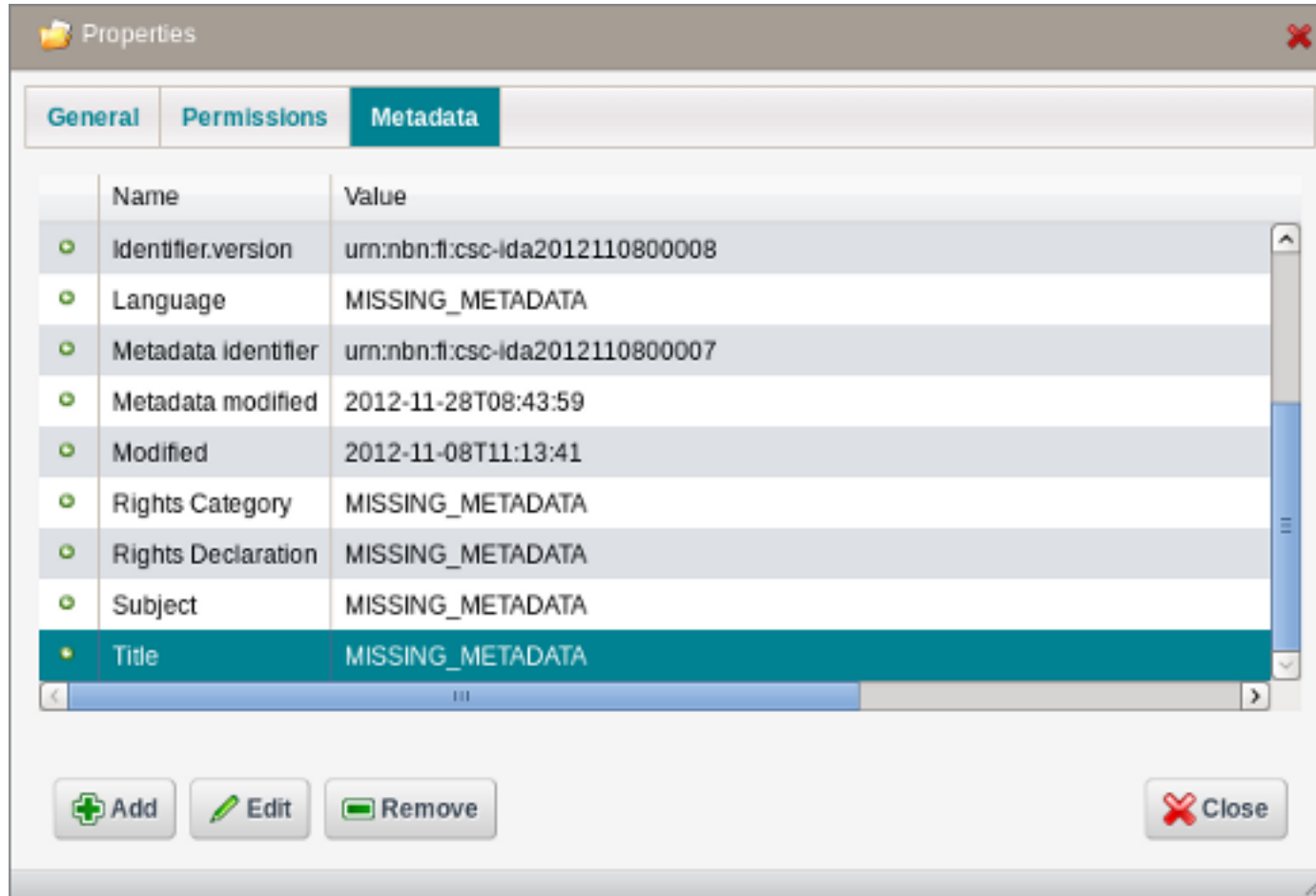

The screenshot shows a 'Properties' dialog box with the 'Metadata' tab selected. The dialog contains a table of metadata fields and their values. A red arrow points to the 'Title' field, which has the value 'MISSING_METADATA'.

Name	Value
Identifier.version	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800008
Language	MISSING_METADATA
Metadata identifier	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800007
Metadata modified	2012-11-28T08:43:59
Modified	2012-11-08T11:13:41
Rights Category	MISSING_METADATA
Rights Declaration	MISSING_METADATA
Subject	MISSING_METADATA
Title	MISSING_METADATA

Buttons at the bottom: Add, Edit, Remove, Close.

IDA-esimerkki, selainkäyttö

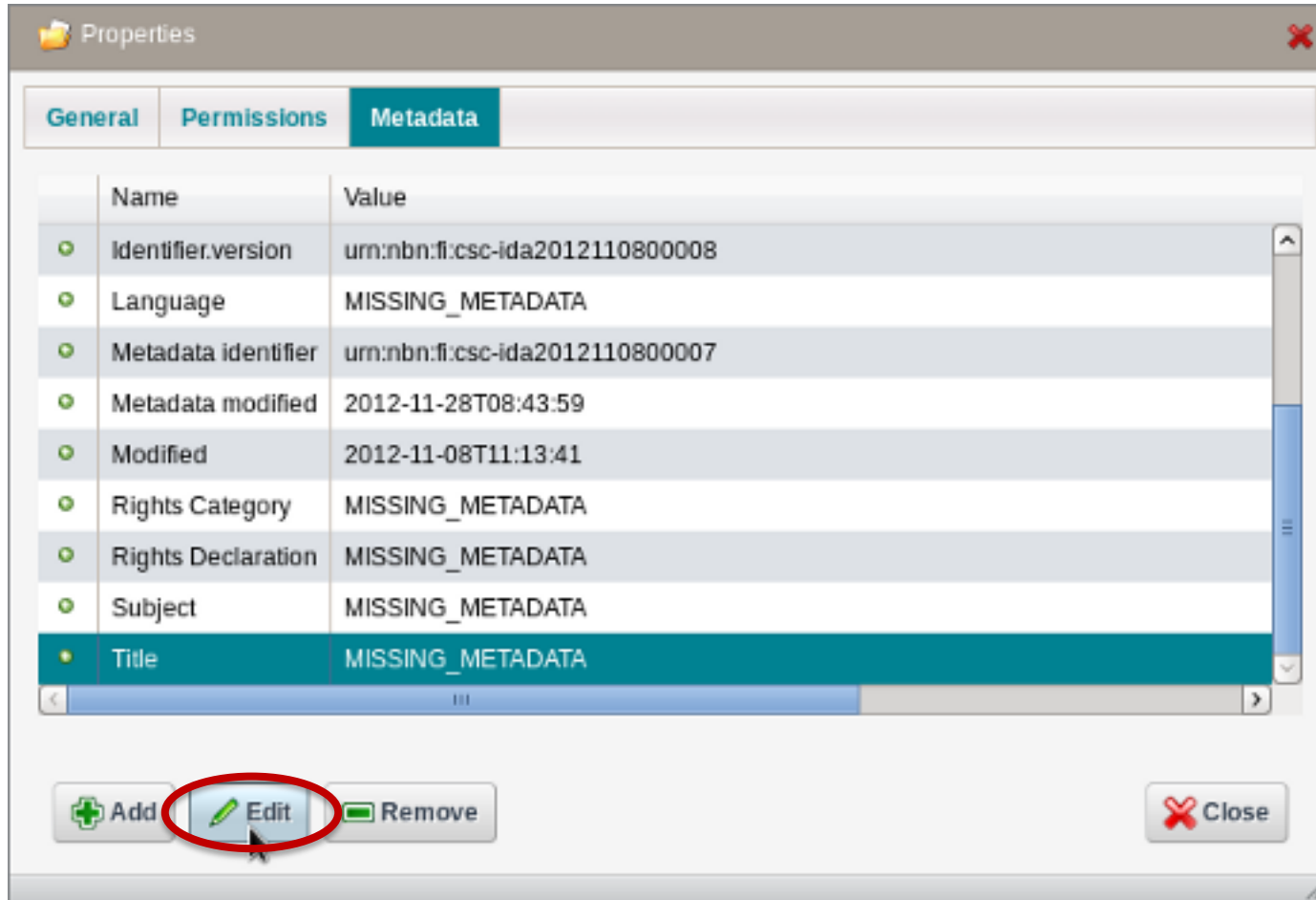
Properties

General Permissions **Metadata**

Name	Value
Identifier.version	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800008
Language	MISSING_METADATA
Metadata identifier	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800007
Metadata modified	2012-11-28T08:43:59
Modified	2012-11-08T11:13:41
Rights Category	MISSING_METADATA
Rights Declaration	MISSING_METADATA
Subject	MISSING_METADATA
Title	MISSING_METADATA

+ Add Edit Remove Close

IDA-esimerkki, selainkäyttö

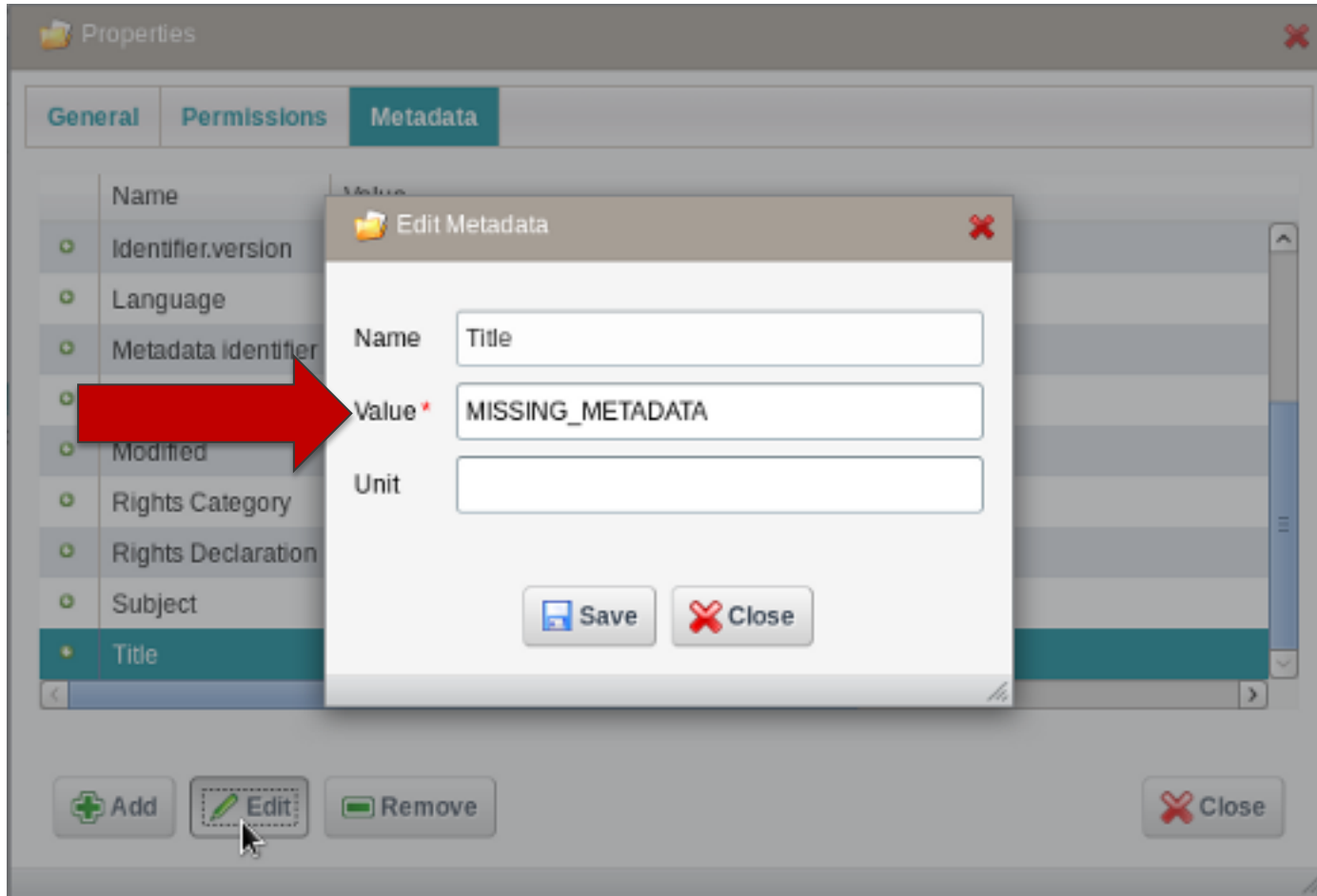
Properties

General Permissions **Metadata**

Name	Value
Identifier.version	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800008
Language	MISSING_METADATA
Metadata identifier	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800007
Metadata modified	2012-11-28T08:43:59
Modified	2012-11-08T11:13:41
Rights Category	MISSING_METADATA
Rights Declaration	MISSING_METADATA
Subject	MISSING_METADATA
Title	MISSING_METADATA

+ Add **Edit** - Remove Close

IDA-esimerkki, selainkäyttö

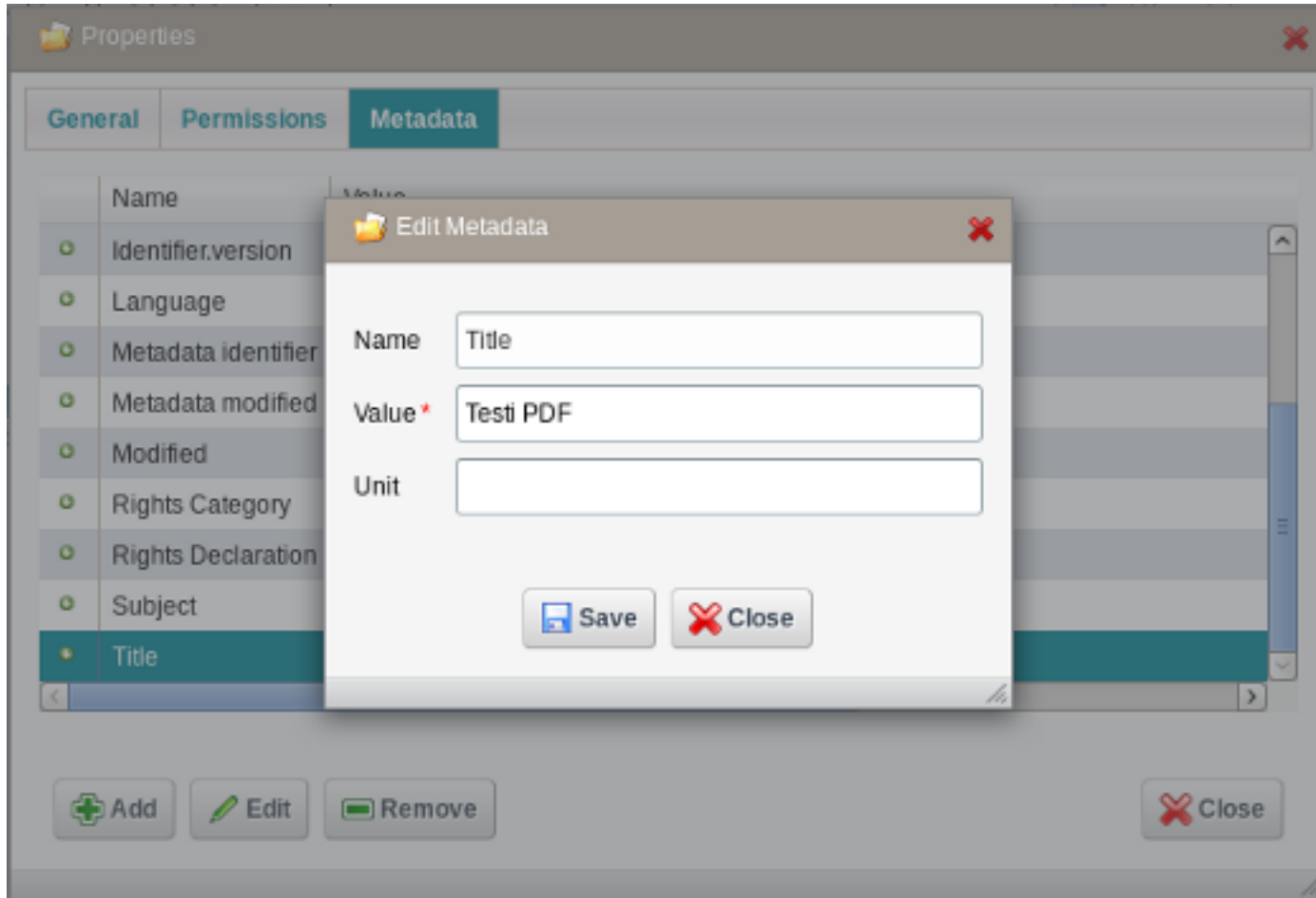

The screenshot displays the 'Properties' window of the IDA application, specifically the 'Metadata' tab. A table lists various metadata fields, with 'Title' selected. A red arrow points from the 'Title' row in the table to the 'Edit Metadata' dialog box. The dialog box contains the following fields:

Name	Value
Title	MISSING_METADATA
Value *	
Unit	

At the bottom of the dialog box, there are 'Save' and 'Close' buttons. In the background, the 'Edit' button in the main interface is highlighted with a mouse cursor.

IDA-esimerkki, selainkäyttö

The screenshot displays the 'Properties' window for a file, with the 'Metadata' tab selected. A table lists various metadata fields, with 'Title' highlighted. An 'Edit Metadata' dialog box is open, allowing the user to modify the 'Title' field. The dialog contains three input fields: 'Name' (set to 'Title'), 'Value' (set to 'Testi PDF'), and 'Unit' (empty). Below the fields are 'Save' and 'Close' buttons. The main window also features 'Add', 'Edit', and 'Remove' buttons at the bottom left, and a 'Close' button at the bottom right.

Name	Value
Identifier.version	
Language	
Metadata identifier	
Metadata modified	
Modified	
Rights Category	
Rights Declaration	
Subject	
Title	

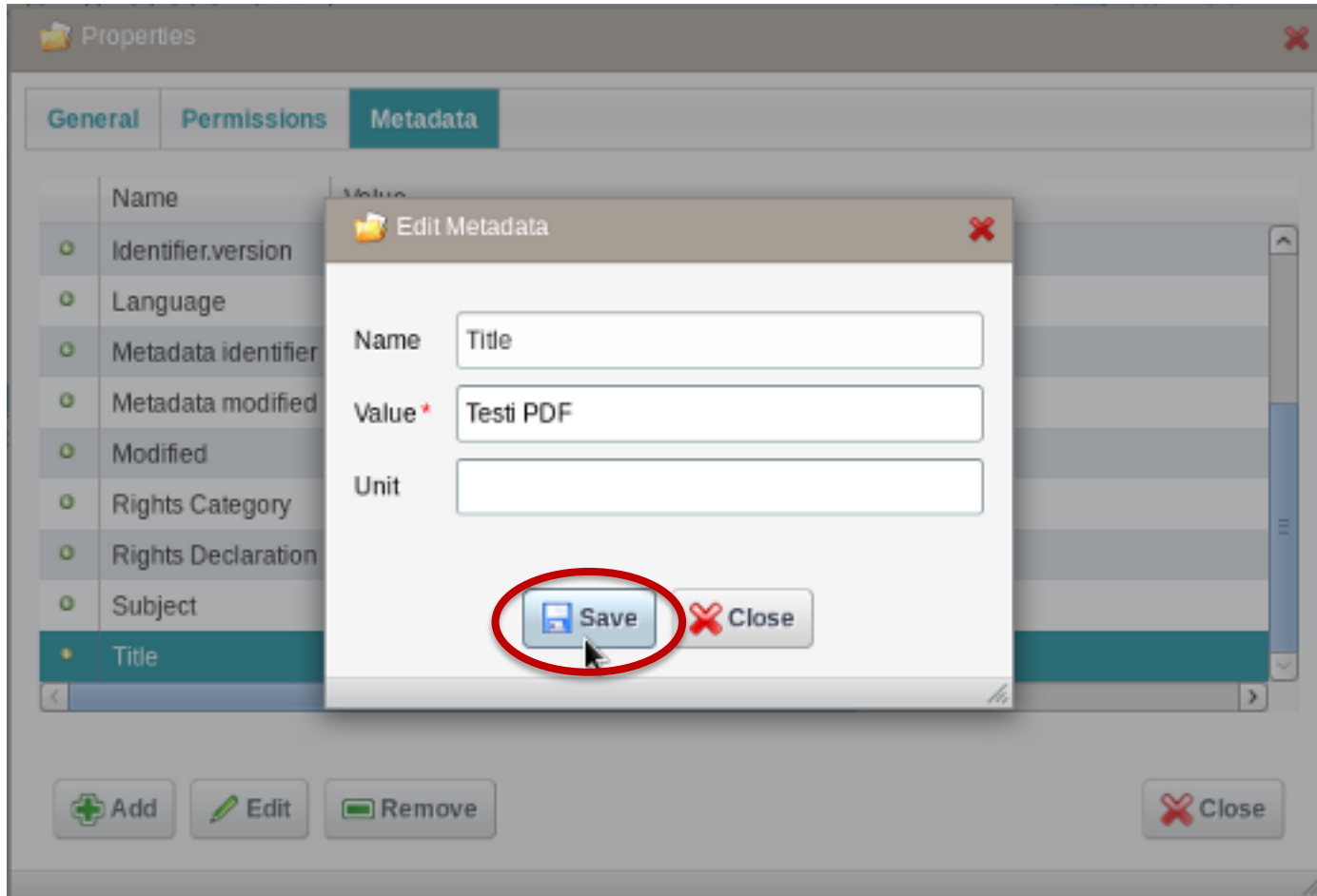
Edit Metadata

Name:

Value:

Unit:

IDA-esimerkki, selainkäyttö

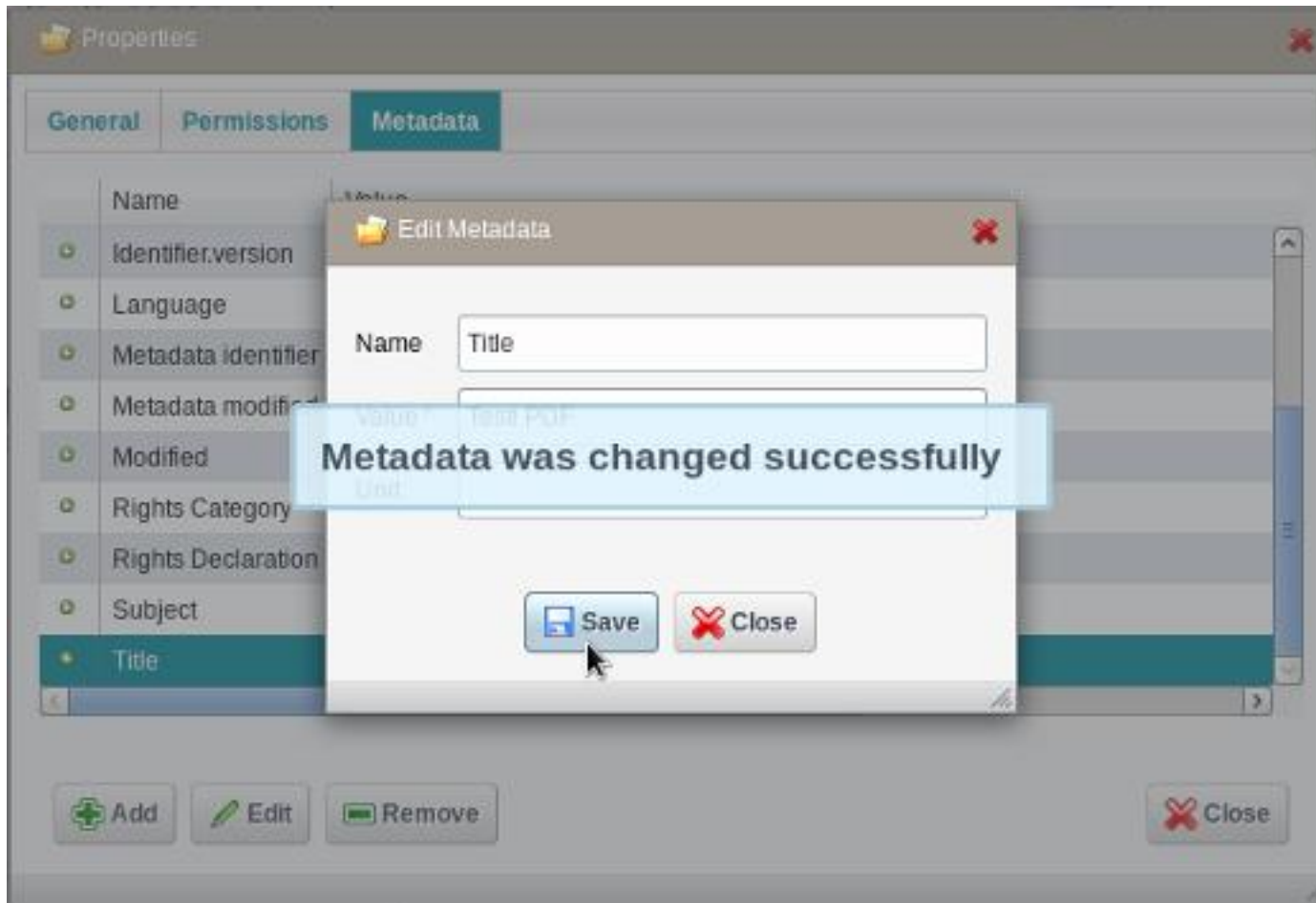

The screenshot shows the 'Properties' window for a file, with the 'Metadata' tab selected. A table lists various metadata fields, with 'Title' highlighted. An 'Edit Metadata' dialog box is open, showing the following fields:

Name	Value
Identifier.version	
Language	
Metadata identifier	
Metadata modified	
Modified	
Rights Category	
Rights Declaration	
Subject	
Title	Testi PDF

The 'Save' button in the dialog box is circled in red, indicating the next step in the process. Other buttons visible include 'Close', 'Add', 'Edit', 'Remove', and 'Close' at the bottom of the main window.

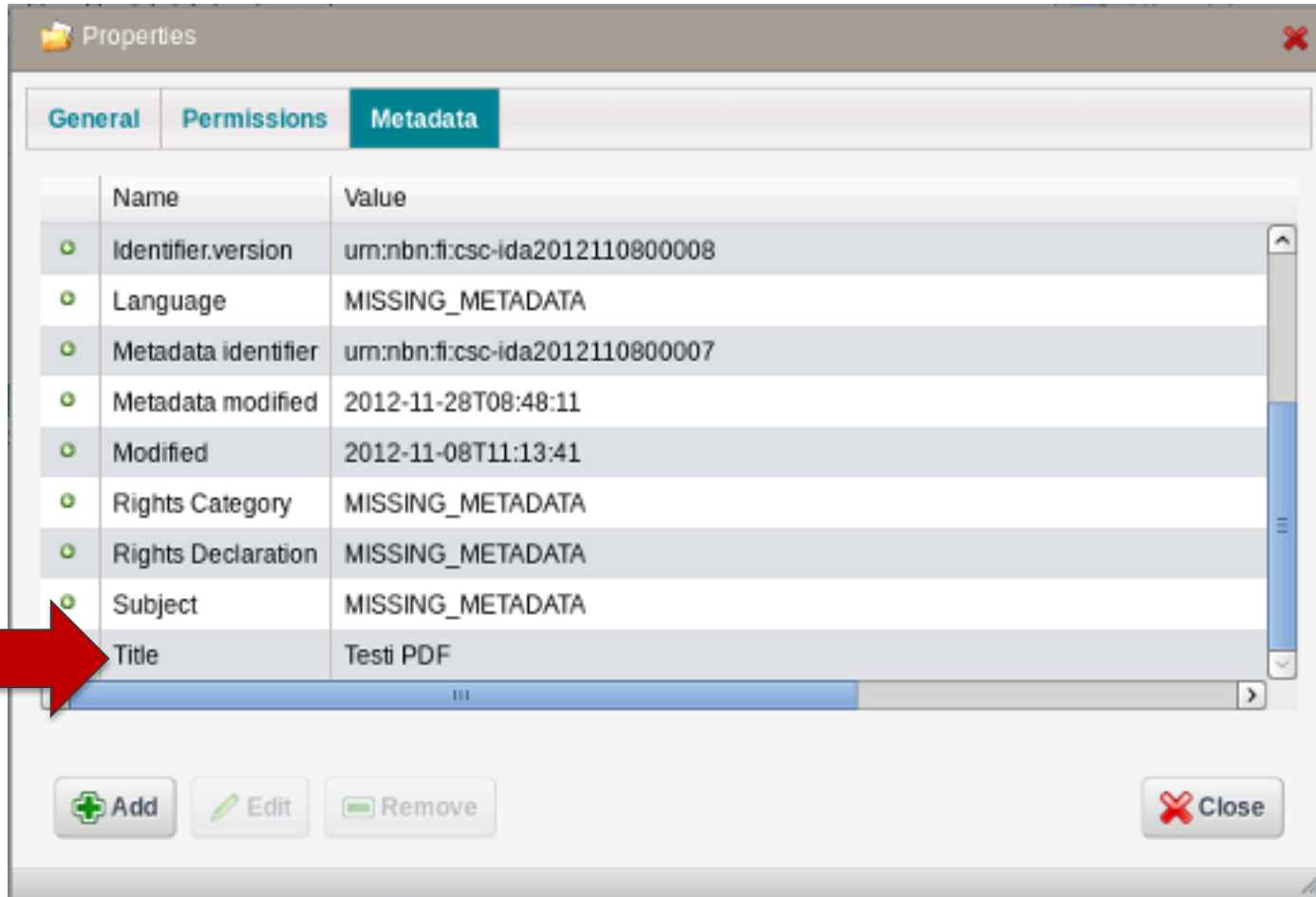
IDA-esimerkki, selainkäyttö

The screenshot displays the 'Properties' window of the IDA application, specifically the 'Metadata' tab. A table lists various metadata fields, with 'Title' selected. An 'Edit Metadata' dialog box is open, showing the 'Name' field set to 'Title' and the 'Value' field set to 'test PDF'. A blue notification banner reads 'Metadata was changed successfully'. At the bottom of the dialog are 'Save' and 'Close' buttons. The background window includes 'Add', 'Edit', and 'Remove' buttons at the bottom left, and a 'Close' button at the bottom right.

Name	Value
Identifier.version	
Language	
Metadata identifier	
Metadata modification date	
Modified	
Rights Category	
Rights Declaration	
Subject	
Title	test PDF

IDA-esimerkki, selainkäyttö

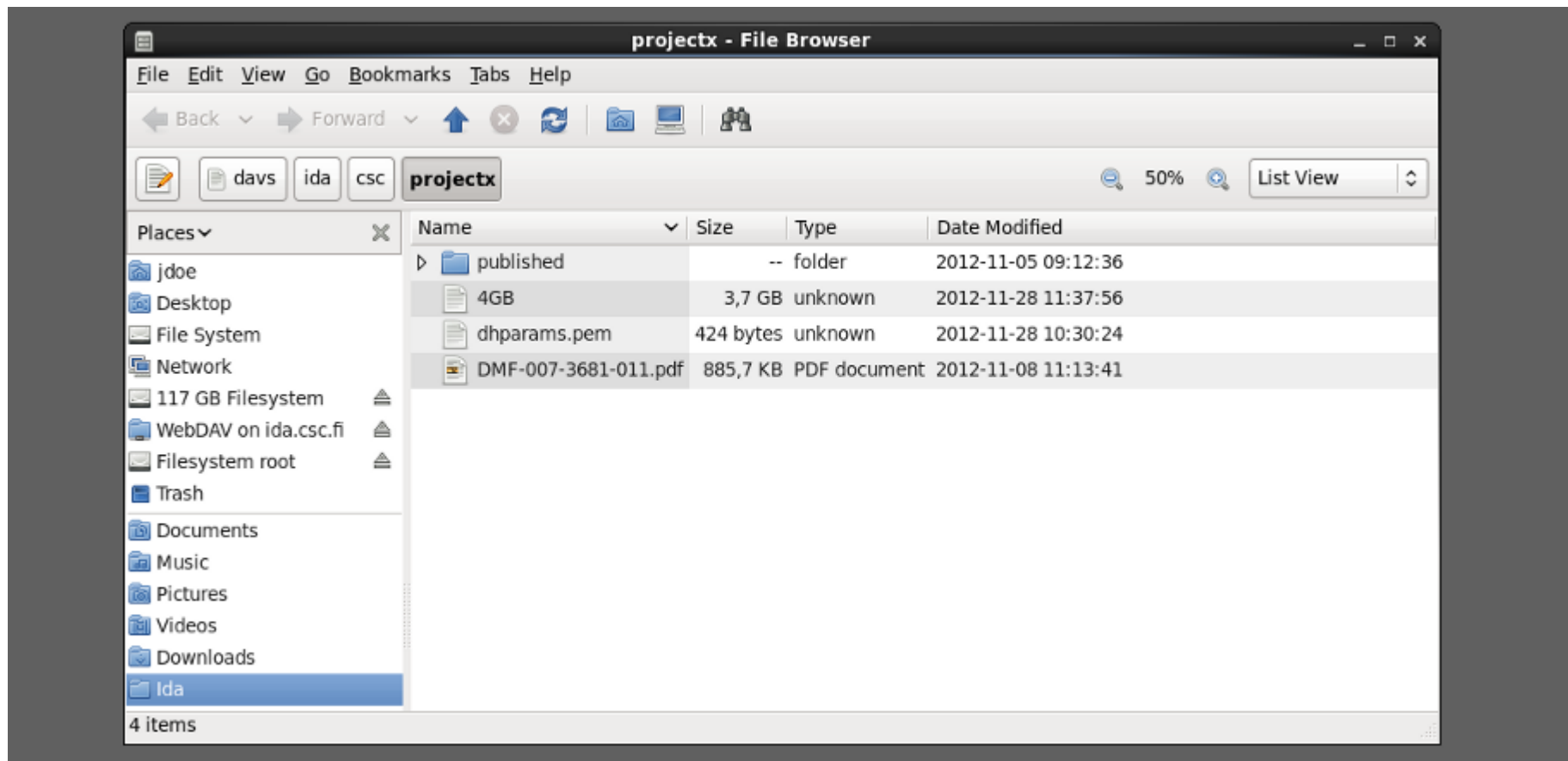

The screenshot shows a 'Properties' dialog box with the 'Metadata' tab selected. The metadata is displayed in a table with columns for 'Name' and 'Value'. A red arrow points to the 'Title' row.

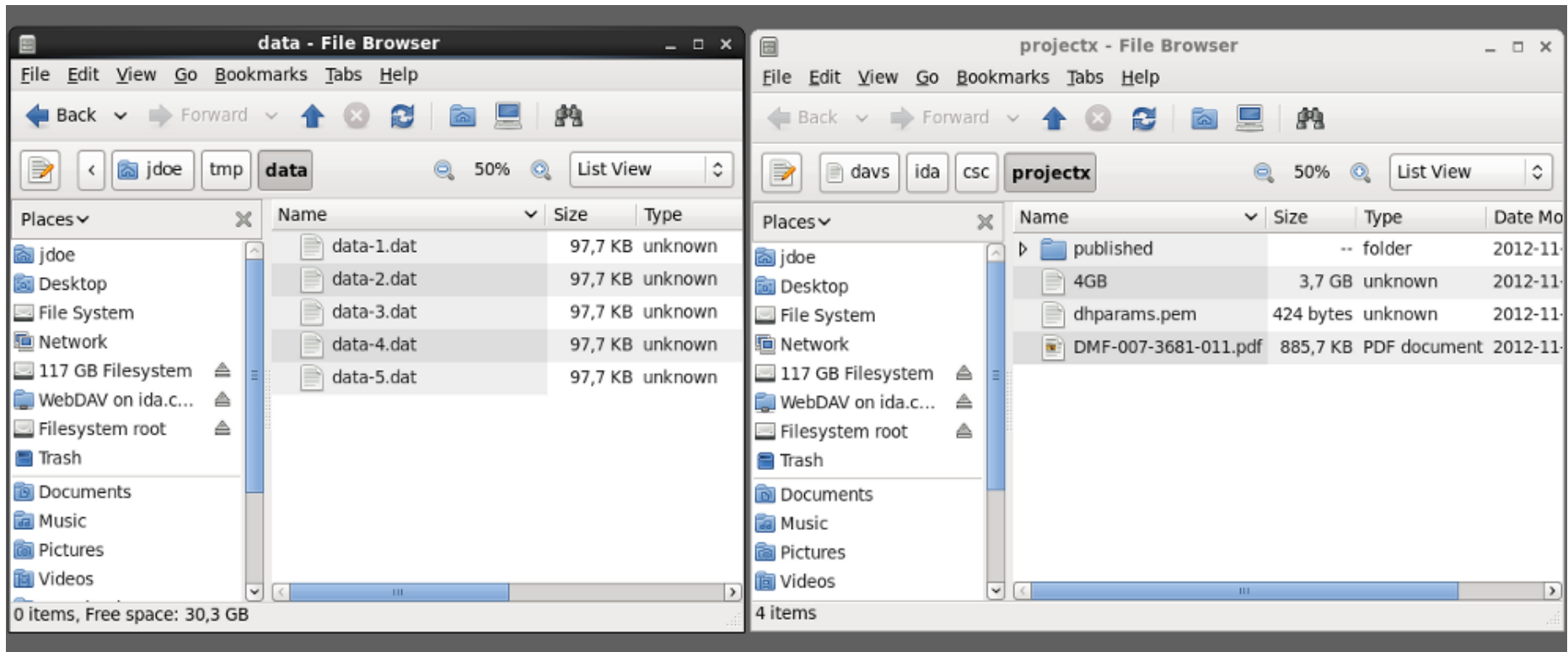
Name	Value
Identifier.version	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800008
Language	MISSING_METADATA
Metadata identifier	urn:nbn:fi:csc-ida2012110800007
Metadata modified	2012-11-28T08:48:11
Modified	2012-11-08T11:13:41
Rights Category	MISSING_METADATA
Rights Declaration	MISSING_METADATA
Subject	MISSING_METADATA
Title	Testi PDF

Buttons at the bottom: Add, Edit, Remove, Close.

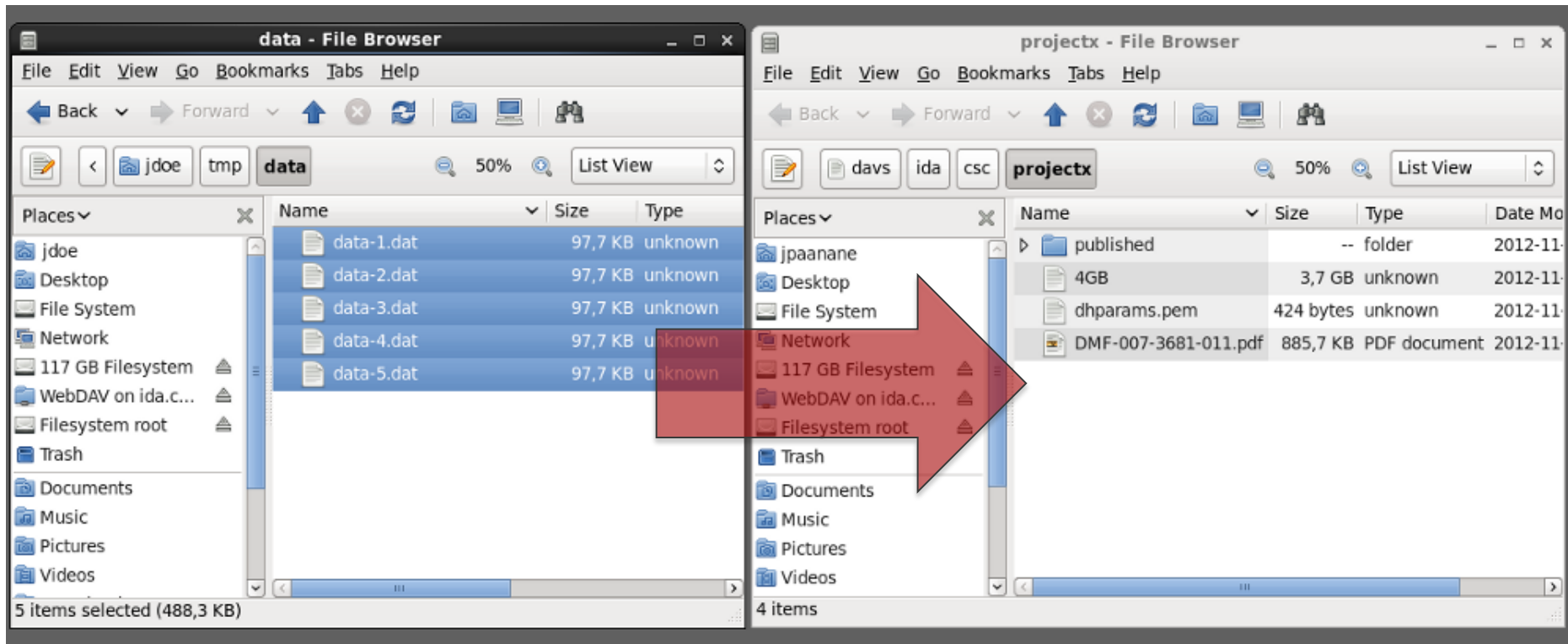
IDA-esimerkki, työpöytäkäyttö

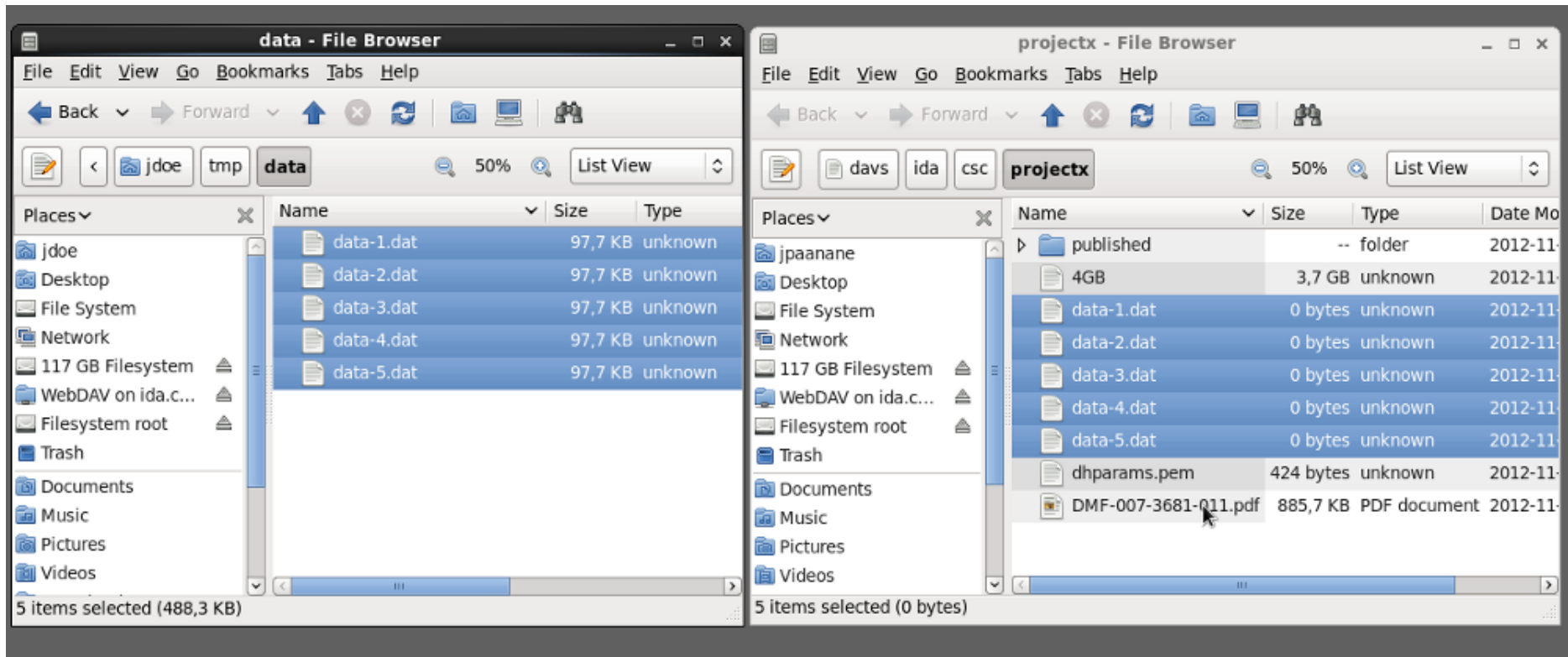
IDA-esimerkki, työpöytäkäyttö

IDA-esimerkki, työpöytäkäyttö

IDA-esimerkki, työpöytäkäyttö

IDA-esimerkki, komentorivikäyttö

```
[jdoe@host ~]$ iinit  
Enter your current iRODS password:  
[jdoe@host ~]$ ils  
/ida/ida/jdoe/test:  
  4GB  
  DMF-007-3681-011.pdf  
  C- /ida/ida/jdoe/test/published  
[jdoe@host ~]$
```

IDA-esimerkki, komentorivikäyttö

```
[jdoe@host ~]$ iinit
Enter your current iRODS password:
[jdoe@host ~]$ ils
/ida/ida/jdoe/test:
  4GB
  DMF-007-3681-011.pdf
  C- /ida/ida/jdoe/test/published
[jdoe@host ~]$ imeta ls -d DMF-007-3681-011.pdf Title
AVUs defined for dataObj DMF-007-3681-011.pdf:
attribute: Title
value: Testi PDF
units:
[jdoe@host ~]$
```

IDA-esimerkki, komentorivikäyttö

```
[jdoe@host ~]$ iinit
Enter your current iRODS password:
[jdoe@host ~]$ ils
/ida/ida/jdoe/test:
  4GB
  DMF-007-3681-011.pdf
  C- /ida/ida/jdoe/test/published
[jdoe@host ~]$ imeta ls -d DMF-007-3681-011.pdf Title
AVUs defined for dataObj DMF-007-3681-011.pdf:
attribute: Title
value: Testi PDF
units:
[jdoe@host ~]$ iput dhparams.pem
[jdoe@host ~]$ ils
/ida/ida/jdoe/test:
  4GB
  dhparams.pem
  DMF-007-3681-011.pdf
  C- /ida/ida/jdoe/test/published
[jdoe@host ~]$
```


IDA-esimerkki, komentorivikäyttö

```
[jdoe@host ~]$ iinit
Enter your current iRODS password:
[jdoe@host ~]$ ils
/ida/ida/jdoe/test:
  4GB
  DMF-007-3681-011.pdf
  C- /ida/ida/jdoe/test/published
[jdoe@host ~]$ imeta ls -d DMF-007-3681-011.pdf Title
AVUs defined for dataObj DMF-007-3681-011.pdf:
attribute: Title
value: Testi PDF
units:
[jdoe@host ~]$ iput dhparams.pem
[jdoe@host ~]$ ils
/ida/ida/jdoe/test:
  4GB
  dhparams.pem
  DMF-007-3681-011.pdf
  C- /ida/ida/jdoe/test/published
[jdoe@host ~]$ imeta mod -d dhparams.pem Title MISSING_METADATA n:Title 'v:Diffie-Hellman parametrit'
[jdoe@host ~]$ imeta ls -d dhparams.pem Title
AVUs defined for dataObj dhparams.pem:
attribute: Title
value: Diffie-Hellman parametrit
units:
[jdoe@host ~]$
```

Kiitos!

- Lisäohjeita IDA:sta
- 1. www.csc.fi/ida

